БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 283 (8503)
ДЕКАБРИИН 3
ВТОРНИК
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД АЖАХЫНГАА БҮХЫ ҺАЛБАРИНУУДТА АМЖАЛТА ТУЙЛАХЫН ТҮЛӨӨ ДЭЭШЭЛҮҮЛЭГДЭҺЭН УЯЛГАНУУДЫЕ АБАЖА, СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨНДЭ УЛАМ ЭРШЭМТЭЙГЭЭР ОРОЛСОНО. (1-дэхи нюур).

Арадай заседательда кандидадууд (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ. Ажахыгаа хүгжөөхын түлөө колхозно коммунистнуудай тэмсэл. (2-дохи нюур).

Гэр байра бариха түсэбөө саг соонь дүүргэхэ. (2-дохи нюур).

Модошодой нэрэ хүндын хэрэг. (2-дохи нюур).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ (2-дохи нюур).

Д. Дугаров. Амжалтатайгаар ажаллахашье, аятайгаар амархашье арга нүхэсэл бии (3-дахи нюур).

Малаа һайнаар ондо оруулжа, ашаг шэмыень бүри дээшэлүүлээ! (3-дахи нюур).

Айл бүхэндэ—газетэ, журнал. (4-дэхи нюур).

ХИЛЫН СААНАҺАА. (4-дэхи нюур).

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД АЖАХЫНГАА БҮХЫ ҺАЛБАРИНУУДТА АМЖАЛТА ТУЙЛАХЫН ТҮЛӨӨ ДЭЭШЭЛҮҮЛЭГДЭҺЭН УЯЛГАНУУДЫЕ АБАЖА, СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨНДЭ УЛАМ ЭРШЭМТЭЙГЭЭР ОРОЛСОНО

Культбаза— культурна хүдэлмэриин гуламта

СССР-эй Верховно Соведэй ойн баярай сессиин Хандалгада харюу болгон, республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абажа, мал ажалай ашаг шэмэ бүри ехэ болгохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Мүнөө үедэ мал ажалда эгээл харюусалгатай үе — малай үбэлжэлгэ эхилээ. Малай ашаг шэмые үбэлэй сагта доошолуулхагүй гэһэн зорилго малшадай урда табигданхай. Иимэ харюусалгатай, хүндэтэй зорилго бэелүүлжэ байгаа үедэ, малшадые халуун анхаралаар хүреэлхэ, тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха гээшэ аймагуудай партийна комитедүүдэй, колхоз, совхозуудай партийна организацинуудай шухала уялга болоно.

Һүүлэй жэлнүүдтэ колхозой центрһээ холуур ажалладаг һаалишад, хонишод, мал адуулагшад, гахайшад, шубуушадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха шэнэ арга, формо болоһон культбазанууд республикымнай олохон колхозуудта эмхидхэгдэнхэй. Партийна организацинуудай анхаралаа табидаг газартахи культбазанууд малшадай дунда политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ, ажаһуудалайнь эрилтые дүүргэхэ зохистой гуламта боложо шадаа.

Жэшээнь, Кударын аймагай зарим колхозуудта малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха хэрэгтэ горьтойхон анхарал хандуулагдана. Тэндэхи Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо хоёр культбаза баригданхай. Энэ колхозой партийна организаци малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри 2-дохи МТФ дээрэхи культбазада ябуулна. Энэ культбазада агитаторнууд хододоо ерэжэ, Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын политика тухай, тэрэшэлэн малшадай урда табигдаад байһан зорилго тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэдэг байха юм. Культбазын хүдэлмэри тусхай түсэбэй ёһоор ябуулагдана.

Энэ культбазын улаан булан соо шэнэ газетэ, журналнууд олон байдаг, гадна эндэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэнхэй. Малшадай ажал тухай, мал ажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар колхозой урда ямар зорилгын табигдаад байһан тухай гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн фотомонтажууд бэлдэгдэнхэй. Агитаторнууд нүхэд Чагдуров, Гомбоев гэгшэд культбазада ерэжэ, малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг юм.

Ждановай нэрэмжэтэ колхозой правлени малшадтаа һайн шэрээ, матрац, сонхын тюль абажа үгэнхэй. Эндэ электрын гал ялардаг. Тэрэшэлэн энэ аймагай «Путь Октября», Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд мүн лэ һайн культбазануудтай.

Мүн Хэжэнгын аймагай культбазануудые хараад үзэе. Тэндэхи колхозуудай фермэнүүд дээгүүр хамтадаа хори гараң культбаза эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй дунда Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой Бахлайтын, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Толгой Арын ба Дуңдадын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой культбазанууд малшадай дунда магтаалтай юм.

Гэхэ зуура, республикымнай олохон колхоз малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, культбазануудые олоор бариха, ажалыень һайнаар эмхидхэхэ тушаа хүсэд оролдолго гаргаагүй байһаар. Сэлэнгын, Бичурын, Зэдын ба бусад аймагуудай олонхи колхоздо культбазанууд огто үгы гү, али биишье һаа, тон хангалтагүйгөөр, ёһын лэ тулада гэхээр хүдэлдэг байха юм. Малшадай ажаллаха, амархада аятай зохид байра байдал байгуулжа, ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха тушаа дээрэ дурсагдаһан аймагуудай партийна организацинууд нэгэтэ бэшэ хэлсэжэ, яһала һайн хэмжээнүүдые хараалһан байха юм. Теэд эдэ хэмжээ-ябуулганууд бодото дээрээ хүсэд дүүргэгдэнгүй, гол түлэб саарһан дээрээл үлэшэһэн байна.

Сэлэнгын аймагые, жэшээнь, абаад харая. Малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха хэрэгые эрид һайжаруулхын түлөө культбазануудые республика соогоо эгээл түрүүн эмхидхэжэ, сэлэнгынхид тон һайшаалтай үүсхэл гурбан жэлэй урда гаргаһан байгаа. Харин мүнөө болоходо энэ аймагайхид культбазануудта ёһотой анхарал хандуулхаяа болишонхой. Үнгэрхэдөө эндэхи XX партсъездын, Карл Марксын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта, Сэлэнгын совхоздо зарим культбазануудаа һүүлэй үедэ хаажархёо. Иимэ байдал хаража байгаад, партиин Сэлэнгын айкомой хүтэлбэрилэгшэд юу бодоно гээшэб?

Нютагуудтахи партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, ниитэ-политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри малшадай дунда үргэнөөр ябуулха, ажаһуудалайнь үдэр бүриин эрилтые гүйсэд хангажа,тэдэниие халуун анхаралаар хүреэлхэ зэргэтэй. Тиимэһээ культбазануудые байгуулжа, хүдэлмэриие нь зүбөөр, түсэбэй ёһоор ябуулха, энэ хэрэгтэ хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые үргэнөөр хабаадуулха хэрэгтэй.

Ажалай амжалтануудаар харюулхабди

Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ажахы һүүлэй хэдэхэн жэлнүүдтэ урган һалбараа.

Колхозой ажахын гол һалбари болохо мал ажалынь горьтойхоноор хүгжэһэн байна. Артелиин хонин һүрэг 10 мянганһаа үлүүтэй болотороо олошоронхой. Энэнь эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 50 толгой хүртэнэ. Хонидойнгоо үүлтэр һайжаруулһанай ашаар бүхы хонидой 85 — 90 процентнь нарин, нарибтар нооһотой болоо. Тиигэжэ 1953 онойхидо орходоо энэ жэлдэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 800 грамм нооһон ехээр хайшалагдаа. Бүхы дээрээ энэ колхоз тэрэ үеынхитэй сасуулбал 65 центнер нооһо ехээр абажа шадаа.

Түрүү хонишодой отарануудта бүришье ехэ нооһон хайшалагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, нүхэд Түдэп Мункуев, Аюр Мункуев гэгшэдэй отарынхид хонин бүриһөө дунда зэргээр 4—7 килограмм нооһо хайшалаа юм.

Колхозой олохон хонишод түл абалгаар һайн амжалта туйланхай. Тусхайлбал, түрүү хонишод нүхэд: Ц. Цыбикжапов, Ц. Эрдынеев, Д. Цыренов гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 98—99 хурьга абажа, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэнхэй.

Мүн урда жэлнүүдтэ орходоо һү һаалгаяа горьтойхоноор дээшэлүүлээ. Эндэ бүхы дээрээ 1953 ондо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 440 литр һүн һаагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлэй 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1300 литр һүн һаагдаһан байна.

Мал ажал дээрэ зарим тэды амжалта туйлахадань Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнууд ехэхэн үүргэ дүүргээ. Жэшээлхэдэ, колхознай орооһо таряа ехээр таридаг болоо. МТС-эй механизаторнуудай туһаламжаар 5 мянган гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэгдээ һэн.

Бүдүүн тэжээлһээ гадна, зелёнко, кукуруза ехээр таридаг боложо, шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэнэ. Энэ жэлдэ манай колхоз 2000 тонно силос дараа, мүн ехэ зелёнко хуряагдажа абтаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ колхознигуудайнгаа ажабайдалые болбосон түхэлтэй, культурна болгохын түлөө ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Һаяхан байрын 15 гэр, 100 үнеэнэй байха типовой нэгэ байра, тугалай байра, 500 хониной типовой 1 байра, орооһоной шулуун склад, бани, гараж гэхэ мэтэ барилганууд ашаглалгада оруулагданхай.

Мүнөө манай колхозой гэшүүд, малшад СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгые эдэбхитэйгээр һайшаан угтаад, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

— Хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые абаха жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэхэбди,—гэжэ эндэхи колхознигууд мэдүүлнэ. Колхозой һаалишад бүхэн 1958 оной ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха, 100 үнеэн бүриин 95 тугал абажа, эхэһээнь һалгаажа, түлиглэдэггүй байрада түлжүүлхэ уялгануудые абаһан байна. Бүхы дээрээ ерэхэ жэлдэ һү һаалга 450 мянган литр болотороо дээшэлхэ болоно.

Тиихэдэ хонишон бүхэн хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,5—3 килограмм нооһо хайшалха, 100 эхэ хонин бүриһөө 100—110 хурьга абаха уялга абаба. Тэрэнээ дүүргэхэдээ 1958 ондо манай колхоз 270 центнер эрхим шанартай нооһо гүрэндөө тушааха, худалдаха юм. Энэ уялгаяа бэелүүлхын түлөө эндэхи малшад шармайн оролдоно.

Ц. Сагалеев, Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь.

Түсэбһөө гадуур шулуу нүүрһэ гаргана

Галуута Нуурай шахтернууд Деклараци, Манифестые нэгэн дуугаар һайшаана.

Хоёрдохи шахтын 2-дохи участогай горно мастер Каблуков иигэжэ хэлэбэ:

— Деклараци, эб найрамдалай Манифестые уншаад байхадаа бидэ, юрын хүнүүд, ехээр баярланабди. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха зам эдэ түүхэтэ документнүүд соо эли тодоор харуулагдана. Социалистическэ оронуудай арадуудай ахадүүгэй хани барисаае үдэр бүри бэхижүүлжэ, батадхажа байхые оролдохобди.

—Эб найрамдалай Манифест бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы арад зондо хандуулагдана. Эб найрамдал хамгаалха хэрэгые арад зон өөһэдынгөө гарта абабал, дайн сэрэг болохогүй гэжэ бидэ, шахтёрнууд, һайн мэдэнэбди,—гэжэ комплексно бригадын хүдэлмэришэн Таскаев мэдүүлнэ. Бидэнэр Декларациие, мүн Манифестые үнэн зүрхэнһөө дэмжэн һайшаанабди.

Комплексно бригадын шахтёрнууд Деклараци, Манифестдэ харюу болгон ажалай шэнэ амжалта туйлажа байна. Ноябрь һарынгаа түсэб тэдэнэр үшөө ноябриин 23-да дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур 70 шахуу тонно шулуун нүүрһэ үгөө.

Ф. Моренец.

Шэнэ уялга абана

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгые, коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай Декларациие, мүн эб найдамдалай Манифестые Кударын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ехээр һайшааха зуураа, политическэ, ажалай эдэбхи үүсхэл гаргана. Эдэ үдэрнүүдтэ Деклараци, Манифест малай фермэ, бригадануудта зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Колхознигууд Деклараци, Манифестые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, шэнэ шэнэ уялганууды абана. Жэшээлхэдэ, «Путь к коммунизму» колхозойхид СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгада харюу болгон ерэхэ жэлдэ таряа абалгые 30 процентээр, нэмээжэ, үнеэн бүриһөө 2300 литр һү һааха, хонин бүриһөө 4,2 килограмм нооһо хайшалха, мяха абалгаяа 2 дахин ехэ болгохо уялга абаа.

Мүн иимэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгые Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхид абаба. Тэндэ ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1900 литр һүн һаагдаха, хонин бүриһөө нооһо хайшалалга энэ жэлэйхиһээ 600 граммаар нэмэхэ юм.

Ф. Хандархаев.

Нэгэн һаналаар һайшааба

Социалистическэ оронуудай Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Декларациие, мүн эб найрамдалай Манифестые Улан-Удын судно-бүтээлгын заводой цехүүдтэ зүбшэн хэлсэжэ, ехэ һайшааба.

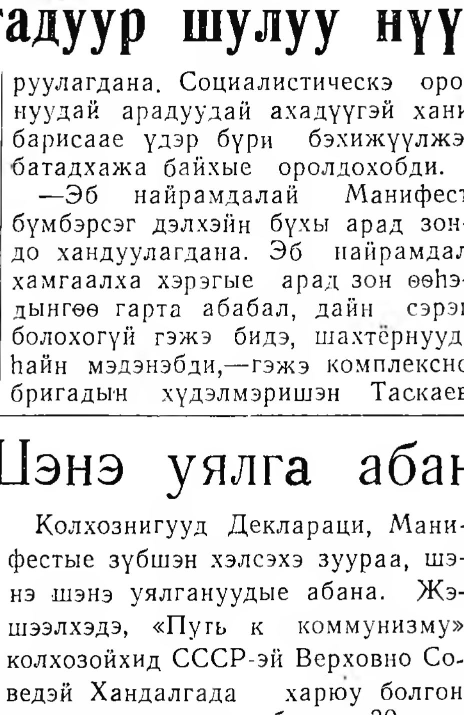
Эндэхи хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд дэлхэйн коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудта зорюулан хани халуун үгэ хэлээ.

Эб найрамдал хёрхоор сахиха, дэлхэйн арадуудтай хани ёһоной нягта холбоо барисаатай байха тухай Коммунистическэ партиингаа, Советскэ правительствын, мүн бусад оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай хэмжээ-ябуулгануудые айхабтар ехээр һайшаанабди. Энээндэнь харюу болгон, ажалай шэнэ амжалта туйлахаар бэлэмди, жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэжэ заводой шудхалгын цехые даагша нүхэр Королеко мэдүүлбэ.

Хүдэлмэришэн нүхэр Зайцев үгэ абажа:—социалистическэ оронуудай Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөндэ абтаһан Деклараци, эб найрамдалай Манифест амгалан байдалаймнай үндэһэн болоно, ажалай шэнэ эршэ үгэнэ гэжэ хэлэбэ.

Н. Хазагаев.

Хүсэ шадалаа улам арьбадхая

— Социалистическэ гүрэнүүдэй коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинуудай Зүблөөнэй Декларациие, компартинуудай түлөөлэгшэнэрэй суглаан дээрэ абтаһан эб найрамдалай Манифестые манай бүлынхид газетын хуудаһанһаа ехэтэ һайшаан уншаабди. Эдэмнай эгээл саг соогоо гараһан документнүүд болоно гэжэ баяр баясхалантайгаар хэлэхэ байнабди.

Дэлхэйн гурбадахи дайе үүсхэхэ гэжэ шунахайрдаг империалистнуудай зүгһөө ажабайдалыемнай һандаргааха һэдэлгэ гаргажа байхадань, бидэ совет хүнүүд миин хараад һууха аалди? Үгы даа, бүри һайнаар ажаллажа, Эхэ ороноо улам бэхижүүлхэ, хүсэ шадалыень арьбадхахабди.

Эб найрамдалай хүсые бүри бата бэхи болгоёбди. Капиталистнуудай аашануудта, дай үүсхэхэ һэдэлгэдэнь хатуу шанга харюу үгэхэ хүсэн манда бии,—гэжэ нүхэр Е. М. Паулюкас мэдүүлнэ.

«Бурмонголстрой» трестын дүрбэдэхи управлениин (С. П. Зайцевай хүтэлбэрилдэг) барилгын бригадада нүхэр Паулюкас эрхим ажалаараа суутайшье, хүндэтэйшье болонхой. Үдэрэйнгөө, һарынгаашье даабарие 150—200 процент хүрэтэр, һайн шанартайгаар дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Е. М. Паулюкас.

М. Гончиковой фото-текст.

АРАДАЙ ЗАСЕДАТЕЛЬДА КАНДИДАДУУД

Агроном З. Н. Елшина

Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд аймагайнгаа арадай сүүдэй заседательнуудта кандидат болгожо агроном Зоя Николаевна Елшинае дэбжүүлһэн байна.

Зоя Николаевна 1945 ондо Улан-Удын хүдөө ажахын техникум дүүргээд, Түнхэнэй аймагта хүдэлхөөр ерэһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо ажал хүдэлмэридөө анхарал оролдосотойгоор хандажа, колхознигуудай, механизаторнуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Елшина ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, хүдэлмэришэдэй комитедэй гэшүүн, нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшэ юм.

МТС-эй механизаторнууд З. Н. Елшинае арадай заседательда кандидадаар гурбадахяа дэбжүүлхэдээ, энэ нүхэр манай этигэл найдабарие харюулжа шадаха гэжэ сэхэ найдана.

В. Наумов.

Эрхим малшан

Зэдын аймагай «Эрдэм» колхоздо ахалагша һаалишан Цырендулма Ванданова эрхим ажалаараа сууда гаранхай. Нүхэр Ванданова 1921 ондо түрэһэн юм. 17 наһатайһаа хойшо түрэл колхоздоо һаалишанаар ажаллажа эхилээ һэн. Энэ үе соо Цырендулма Мункожаповна ехэ дүй дүршэлтэй боложо, ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлана.

Нёдондо жэл һаалишан Ванданова даажа байдаг 14 үнеэнһээ 14 тугал абаһан, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1521 литр һү һааһан, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн байна. Нүхэр Ванданова энэ жэлдэ мүн лэ һайнаар хүдэлнэ.

Арадай заседательда кандидат Ц. М. Ванданова колхозойхидойнгоо найдабарие харюулхань лаб-тай.

Д. Цыремпилов.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Уранзохёолшо А. С. Пришвиние Ажалай Улаан тугай орденоор шагнаха тухай

Советскэ литературые хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө, мүн түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан уранзохёолшо Пришвин Андрей Сергеевичые Ажалай Улаан тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1957 оной ноябриин 29.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон ниидэгшэ хэмэл одонуудай ябадал тухай

Декабриин 2-ой үглөөнэй 6 часта хоёрдохи хэмэл одон бүмбэрсэг дэлхэйе 404 дахин тойроо. Түрүүшын хэмэл одон 882 дахин, тэрэниие анхан абажа гараһан ракетэ [illegible] дахин дэлхэйе тойробо.

Хойто широтагай 50 ба 63 градусай хоорондо наранай гар[illegible] урда тээ, мүн урда широтагай 23 ба 49 градусай хоорондо наранай ороһоной һүүлээр, үүлэгүй сэлмэг байгаа һаань, хоёрдохи хэмэл одые миин нюдөөр хаража болоно. Хойто широтагай 10 ба 55 градусай хоорондо наранай гарахын урда тээ, мүн урда широтагай 10 ба 65 градусай хоорондо наранай ороһоной һүүлээр түрүүшын хэмэл одоной ракетыень хаража болоно.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ажахыгаа хүгжөөхын түлөө колхозой коммунистнуудай тэмсэл

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 25 мянга гаран толгой элдэб түрэлэй малтай. Нийтын мал ажалые хүгжөөхэ түсэб энэ жэлдэ амжалтатайгаар дүүргэгдэбэ. Тиихэдэ эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэб —109 процент, хонин—110 процент, гахай—233 процент, мори — 115 процент дүүргэгдэһэн байна. Малай ашаг шэмэ нилээд дээшэлээ. Хонин бүриһөө 3,3 килограмм нооһон хайшалагдаба, тиигэжэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 218 килограмм гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 60 шахуу килограмм ехэ нооһон абтаа.

1957 оной эхинһээ абаад ноябриин 1 хүрэтэр үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн нёдондоной энэ үеынхиһээ 500 литрээр ехэ болоһон байна. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 42,8 центнер һүн һаагдаа. Мүнөө 170 гахай, 250 үхэр, 1800 хонин таргалуулагдажа байна.

Колхозой ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ партийна организаци ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, партийна организаци артелиин бүхы ажахые гүнзэгыгөөр шудалан мэдэжэ эмхидхэдэг болоо.

Олон тоото жэжэ бригада, фермэ парторганизациин үүсхэлээр хамтадхагдажа, комплексно хоёр бригада, томодхогдоһон нэгэ фермэ байгуулагдаа. Ажал хэрэгээ һайса мэдэдэг, эдэбхи үүсхэлтэй коммунистнууд тэдэниие хүтэлбэрилнэ. Фермэ, гүүртэнүүдээр партийна группанууд байгуулагдаа. КПСС-эй 70 гэшүүн, кандидадууд үйлэдбэри дээрэ хүдэлнэ. Фермэнүүдтэ ажаллахын тула 90 коммунист, комсомолшууд эльгээгдэнхэй.

Коммунист Р. Б. Будаевай хүтэлбэрилдэг, хонинной товарна фермэ энэ жэлдэ хонин бүриһөө 2—4,5 килограмм нооһо хайшалаа. Энэнь колхозойнгоо дунда зэргээр хайшалһан нооһонһоо 0,5—0,9 килограммаар ехэ болоно. Коммунист С. Ц. Бубеевэй хүтэлбэрилдэг фермэ энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 93 хурьга абаһан, нооһо хайшалха уялгаяа 105 процент дүүргэһэн байна.

Партиин гэшүүн, зоотехник Н. Б. Пирмаева үнеэдэй фермые хүтэлбэрилдэг. Тэрэнэй хүмүүжүүлһэн һаалишад—комсомолканууд ажалдаа һайн дүнгүүдые туйлаа. Үнгэрэгшэ 10 һара соо фермын коллектив үнеэн бүриһөө 2200 килограмм һү һаагаа, энэнь 1956 оной-хиһоо 2,5 дахин ехэ болоо. Һаалишад Эрдэни Раднаев, Э. Доржиева, Н. Бадмаева болон бусад үнеэн бүриһөө 2500—2600 литр һү һааһан байна.

Коммунист бүхэн партийна даалгабари абанхай юм. Даалгабари үгэхэдөө партбюро гэшүүн бүхэнэй дүй дүршэл, бэлиг шадабари, эрдэм бэлэдхэлые харалсадаг байна. Фермын ажалые шалгаха даалгабари дүршэл ехэтэй малшад—коммунистнуудта үгтэдэг. Бэлэдхэлтэй коммунистнууд бригада, фермэнүүдтэ үйлэдбэриин зүблөө, суглаа үнгэргэхэ, газетэ уншаха хөөрэлдөө, элидхэл хэхэ, «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргаха гэһэн даалгабари абадаг юм. Артелиин түрүүлэгшын орлогшо ветврач нүхэр Монтоев ороной түрүү колхозуудай дүй дүршэлые фермэнүүдтэ нэбтэрүүлэн хэрэглэхэ тухай хөөрэлдөөе партбюрогой даалгабаряар мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдтэй үнгэргэбэ.

Колхозно үйлэдбэриин олохон асуудал түрүүшээр партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, удаа тээнь правлениин гү, али колхознигуудай хамтын суглаанай үзэмжэдэ табигдадаг юм.

Парторганизаци колхозой правлениин ажал-ябуулгые хинаха эрхээ хэрэглэжэ, үдэр бүхэндэ эмхидхэлэй-политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулна, нийтын ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ коммунистнуудые, мүн бүхы колхознигуудые элсүүлэн эмхидхэнэ.

Энэ жэлдэ партийна 10 суглаан, тэрэ тоодо нэмэл гурбан суглаан болоо. Хониной-фермын, үүлтэртэ үнеэдэй фермын хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан уялганууд, мүн сабшалан һайжаруулха хэмжээ-ябуулганууд ямараар дүүргэгдэжэ байнаб гэжэ тэндэ хэлсэгдэһэн байна. Хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ арга боломжонууд тухай асуудал партийна нэмэл суглаан дээрэ мүн зүбшэн хэлсэгдээ. Коммунистнууд ба партийна бэшэ хүнүүд тэндэ үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байна. Тиигэжэ үбһэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэхэ, малай тоое олошоруулха хэмжээ-ябуулганууд зохёогдоо һэн. Жэшээлхэдэ 1960 он хүрэтэр колхоз 26,5 мянган толгой хонитой болохо гэжэ хараалагдаа.

Партийна организациин дэргэдэ 26 хүнһөө бүридэһэн агитколлектив бии. Тэдээнтэй суглаа, зүблөөнүүд үнгэргэгдэжэ, тэдэнэр дүй дүршэлөө андалдан абалсадаг, ээлжээтэ хүдэлмэри тухайгаа заабари абадаг байна. Агитаторнууд парти, правительствын шиидхэбэринүүдые колхознигуудта тайлбарилан ойлгуулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Газетэ, журнал хамтаараа уншалга, хөөрэлдөөн хододоо үнгэргэгдэжэ байдаг болоо. Мүн элдэб янзын асуудалнуудаар 115 лекци, элидхэл хэгдээ.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыденов, тэрэнэй орлогшо нүхэр Монтоев, зоотехник нүхэр Жалсараев, багшанар Перунова, Будаев болон бусад лекци, элидхэлнүүдые оло дахин уншаба. 1957 оной мартһаа эхилээд, колхоздо хэблэмэл газетэ гаргагдадаг боложо, тэрэниие айл бүхэн абана.

Артелиин ажахыда эхэнэрнүүд-колхознигуудай үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ парторганизаци анхаралаа ехээр хандуулна, тэдэнэй дунда эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Тиигэжэ олохон эхэнэр нийтын хүдэлмэридэ хабаадуулагдаа. Жэшээлхэдэ, үнеэдэй фермые нүхэр Н. Пирмаева хүтэлбэрилдэг. Хонишод Ш. Цыремпилова, Д. Раднаева болон бусад хонин бүриһөө 4,1—4,5 килограмм нооһо хайшалаа. Һаалишад Н. Бадмаева, С. Гармаева, А. Содномова һү һаалгаяа саг үргэлжэ дээшэлүүлнэ.

Коммунистнуудай политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулһанай ашаар колхознигуудай ажалай эдэбхи, үүсхэл дээшэлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозник бүхэн дунда зэргээр 340 ажалта үдэр олоһон байгаа һаа, энэ жэлэй 10 һарада 430 ажалта үдэр олоо. Артель мүнөө жэл Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ, аймагай выставкэдэ хабаадалсаба.

Гэбэшье, парторганизациин политическэ хүдэлмэридэ ехэ дутуунууд бии байһаар.

Холын отара, гүүртэнүүдтэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үшөөл һулаар ябуулагдана. Колхоздо үхибүүдэй сад, ясли мүнөө хүрэтэр байгуулагдаадүй.

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгатай, социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Декларацитай, эб найрамдалай Манифесттэй эндэхи колхознигууд танилсажа, ехээр һайшааба. СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгада харюу болгон, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, ойрын 2—3 жэл соо эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ мяха абалгые 26 центнер хүрэтэр, һү һаалтые—95 центнер хүрэтэр, нооһо хайшалгые—410 килограмм хүрэтэр ехэ болгохо гэһэн уялгануудые колхознигууд абаһан байна. Энэ уялгые дүүргэхын түлөө колхознигуудай тэмсэлые хүтэлбэрилхэ гээшэ партийна организациин шухала зорилго болоно.

Б. Дымбренов, «Баргузинская правда» газетын редактор.

ГЭР БАЙРА БАРИХА ТҮСЭБӨӨ САГ СООНЬ ДҮҮРГЭХЭ

Шухала хэрэг анхарагданагүй

Хориин леспромхоз муу бэшээр хүдэлмэрилжэ, модо бэлэдхэн шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Гэхэтэй хамта, леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд байрын гэр барижа, хүдэлмэришэдэйнгөө эрилтые хангаха хэрэгтэ анхарал багаар хандуулна. Энэ жэлдэ байрын гэр бариха түсэб муугаар дүүргэгдэнэ.

Леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктнуудта олон хүдэлмэришэд хуушан бараагууд соо байһаар зандаа. Байрын гэрэй олдодоггүй дээрэһээ хүдэлмэридэ ороһон хэдэн олон хүнүүд леспромхозһоо гаража, ондоо тээшээ ошохо баатай болодог байна. Леспромхозой Зүүн Хуурайн пунктын хүдэлмэришэд өөһэдынгөө хүсөөр гэр бариха үүсхэлые халан абажа, хэдэн гэрнүүдые бариба. Гэбэшье, энэ һайшаалта үүсхэл леспромхозой бүхы модошодой дунда үргэнөөр хэрэглэгдэнэгүй. Юуб гэхэдэ, «Забайкаллескомбинат» байрын гэр барилгада мүнгэ зөөри багаар һомолдог ба барилгын материал саг сооНь үгэдэггүй байна. Саашадаа эдэ дутагдалые усадхажа, байрын гэр барилгада онсо анхарал хандуулха саг ерээ.

Ж. Жанчиков.

Шэнэ гэртэ нүүжэ оробо

Улан-Удын судно-бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд жэл ерэхэ бүри шэнээр баригдаһан гэрнүүдтэ нүүжэ ороно. Иигэжэ заводой хүдэлмэришэдэй ажаһуудал улам һайжарна. Нёдондо жэлдэ «Нефтяная» үйлсэдэ 12 айлай байха байрын гэр баригдажа, тэндэ заводой олон хүдэлмэришэдэй бүлэнэр нүүжэ ороһон юм. Мүнөө жэлдэ тэрэ гэртэй зэргэлээд 8 айлай байха үшөө нэгэ гэр ашаглалгада һаяхан оруулагдаба.

Заводой хүдэлмэришэд нүхэд Найденов, Бевьзюк, Исаев, Турчиновский, Фатеев болон бусад ордернуудые абажа, тэрэ гэртэ нүүжэ оробо. Эндэ нүүжэ ороһон хүдэлмэришэдэй бүлэнэр байраяа барандаа һайшаана. Мүнөө заводой барилгашад Шмидт үйлсөөр 12 айлай байха үшөө нэгэ гэр барижа байна. Тиихэдэ, ерэхэ жэлдэ 12 айлай байха хоёр дабхар гэр ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана.

Д. Балданов.

Модошодой нэрэ хүндын хэрэг

Оронойнгоо арадай ажахыда улам ехэ модо үгэхые эрмэлзэн, манай республикын модо бэлэдхэлэй предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд улам ехэ эршэ хүсэтэйгөөр ажаллана, жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

«Забайкаллес» комбинат модо бэлэдхэн шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 25-да 102,6 процент дүүргээ. Нэгэ хүдэлмэришэнэй комплексно бүтээсэ нилээд дээшэлжэ, түсэбэй ёһоор 227 кубометрын орондо 344 кубометр хүрэтэр модон бэлэдхэгдээд байна.

Үйлэдбэриин зэр зэмсэгүүдые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын, эрхим шанартай продукци гаргахын түлөө тэмсэжэ, «Забайкаллес» комбинадай предприятинууд энэ жэлдэ 4 миллионһоо дээшэ түхэриг алмаба. Социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар, түрүү леспромхозуудай коллективүүд 10 һарын түсэбһөө гадуур 130 мянган кубометр модо бэлэдхээ. Леспромхозуудаймнай хүдэлмэришэд модо бэлэдхэлэй промышленностиин гээгдэлые усадхаха тухай парти, правительствынгаа табиһан зорилго бэелүүлхын түлөө энэ жэлдэ шангаар тэмсэжэ байна. Баруун-Тарбагатайн, Черемухын леспромхозуудай коллективүүд модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргээд, мүнөө абаһан уялгаяа бэелүүлжэ оронхой. Тэрэшэлэн Курбын, Шулуутайн, Хандагайн болон бусад леспромхозууд жэлэйнгээ түсэбые дүүргүүтэй байна. Модошоднай яагаад иимэ амжалта туйлааб гэхэдэ, леспромхозуудай партийна болон профсоюзна организацинууд Агуу ехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ модошодые эдэбхитэйгээр хабаадуулжа шадаһан байна.

Социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан пункт, участогууд манайда олон. Шулуутайн леспромхозой Тамахтайн модо бэлэдхэлэй пунктда профсоюзай ЦК-гэй РСФСР-эй ой модоной промышленностиин министерствын нэгэдэхи шан дамжуулгын Улаан тугтайгаар барюулагдаа. Баргажанай леспромхозой Гусихын модо бэлэдхэлэй пунктда хоёрдохи шан, мүн олохон мастерска участогуудай коллективүүдтэ бүхэсоюзна шангууд барюулагдаһан байна.

Модо бэлэдхэлэй участок, пункт бүхэн туйлаһан амжалтаяа арьбадхан үйлэдбэриин арга дүршэлые саг үргэлжэ һайжаруулха, оньһон техникээ улам һайнаар ашаглаха ёһотой.

Гүрэнэй түсэб болон абаһан социалистическэ уялгануудаа заабол дүүргэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, түрүү аргануудые согсолон дэлгэрүүлхэ, хүдэлмэришэдэй ажаһуудалые һайжаруулха шухала. Эдэ зорилго бэелүүлхэ талаар предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна болон профсоюзна организацинуудта эрилтэ табигдана.

Модошодой байра байдалые һайжаруулха тушаа нилээд ехэ юумэн хэгдээ. Жэлэй эхинһээ хойшо капитальна барилгын түсэб һараһаа һарада дүүргэгдэнэ. 13828 дүрбэлжэн метр нийтэ талмайтай байрын гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаа. Тэрээнһээ гадна, хүдэлмэришэд өөһэдынгөө хүсөөр 1430 дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүдые барижа ороо.

«Забайкаллес» комбинадай предприятинууд энэ жэлдэ түсэбһөө гадуур 2600 мянган түхэриг нөөсэлөө. Модошодой ажаһуудаг тосхонууд һүүлэй жэлнүүдтэ танигдахаар бэшэ болотороо ургажа, болбосон гоё байдалтай, электрын гэрэлтэй болоо. Нэгэ жэгдээр жэрылдэһэн уужам һаруул шэнэ гэрнүүд улам олошорно.

Энэ жэлдэ 140 инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд манай ой модоной промышленностьда хүдэлмэрилхэеэ ерээ. 404 хүн ой модоной техническэ училищида, ФЗО-гэй һургуулинуудта һуралсажа, элдэб мэргэжэлтэй болоод, леспромхозуудта эльгээгдээ. Мүн 540 хүн бэеэ даагаад һуралсажа, трактор автомашина жолоодохо эрхэ абаа. Манай модо бэлэдхэлэй предприятинуудай оньһон техникые һайнаар мэдэдэг олон хүдэлмэришэдтэй болоно байһые эдэ тоо баримтанууд гэршэлнэ. Энээнэй ашаар үйлэдбэриин технологи һайжаруулагдана, гараар хэгдэдэг ажал жэл ерэхэ бүри бага болоно.

Уралан нарижуулгын ба ухаалаг зохёолгын хүдэлмэри модошодой дунда бүри зүбөөр ябуулагдаха ёһотой. Энэ жэлэй 9 һарын туршада уралан нарижуулгын 90 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, тэрэнэй ашаар хахад миллион шахуу түхэриг алмагдаа, ажал ехэтэй олон хүдэлмэри оньһожоруулагдаа.

Социалистическэ мүрысөөн хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гол эшэ үндэһэн мүн. Тэрэнэй ашаар үйлэдбэриин түрүүшүүл, новаторнууд улам олоороо урган гарана. Энэ жэлдэ республикымнай модошодой ажал үндэрөөр сэгнэгдээ. 70 модошод Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудаар шагнагдаба. Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэн нүхэр Кострюмин, Шулуутайн леспромхозой машинист нүхэр Чабан Социалистическэ Ажалай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Модо бэлэдхэлгэ дээрэ туйлаһан амжалтаяа саашадань бүри ехээр арьбадхажа, гарахаяа байһан 1958 оной ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гээшэ манай модошодой нэрэ хүндын хэрэг болоно. Тиимэһээ леспромхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд коллективэйнгээ абаһан уялгые заатагүй дүүргэхэ ябадал хангаха уялгатай.

Н. Васильев, КПСС-эй обкомой инструктор.

Пропагандистнарай семинар

КПСС-эй Торнин айком пропагандистнарай нэгэ үдэрэй семинар һаяхан үнгэргэбэ. Тэндэ суглараһан пропагандистнууд КПСС-эй түүхын шухала шухала асуудалнуудаар хэдэн лекцинүүдые шагнаа.

Удаань хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухайда хөөрэлдөө. Мүн СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материал шудалха хэрэгые ямараар эмхидхэһэн тухайгаа «Заветы Ильича» колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Цыбиков семинарта хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Эстонско ССР. Таллиндахи Сталинай нэрэмжэтэ ехэ талмай. Урдань эндэ эд бараа наймаалдаг байһанаа, мүнөө сэсэрлиг болгогдоо. Сэсэрлитэй саада талада «Эстония» театр һарагдана. ТАСС-эй фотохронико.

„АВРОРА" ГЭЖЭ КРЕЙСЕР

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Нева шадар байдаг «Аврора» гэжэ крейсер ноябриин 25-да заһабарида абаашагдаа.

Далайгаар ябадаг хүсэ ехэтэй буксирнууд «Аврора» гэжэ крейсерые Нева мүрэнөөр доошонь абаашаа. Революциин энэ суута корабльда аян замай туг дахин намилзуулагдаа.

«Аврора» гэжэ крейсер удаан саг соо заһабарида байха юм. Кораблиие тойруулжа хадаһан нимгэн түмэрнүүдэй ехэнхи хубинь шэнэлэгдэхэ байна. Корабль доторхи комнатонуудынь шэнэлэн заһабарилагдаха.

Залуу уранзохёолшодой семинар

ЛЕНИНГРАД, декабриин 1. (ТАСС). Россин Федерациин залуу уранзохёолшодой семинар эндэ болоод дүүрэбэ. Зүблөөндэ хабаадагшад нанайска түрүүшын прозаик, Г. Ходжерой бэшэһэн, нанай арадай хуби заяан тухай романиие; Архангельскын врач Б. Жилинэй бэшэһэн—советскэ медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй байдал тухай романиие, мүн бусад хэдэн зохёолнуудые зүбшэн хэлсээ.

Тус семинар РСФСР доторхи городуудай литературын дүршэл ехэтэй мастернуудай хүтэлбэри доро үнгэрөө.

Ленинград. М. Глух гэгшын зохёоһон «Денис Давыдов» гэжэ оперо Академическэ бага оперно театрта табигдаба. 1812 ондо болоһон Эсэгэ ороной дайнай герой-партизан Денис Давыдовта оперо зорюулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: партизануудай лагерьта Денис Давыдов—артист В. Л. Матусов плендэ абтаһан француза үгыень абажа байна. Оперой хоёрдохи үйлэ. ТАСС-эй фотохронико.

Комсомольск-на-Амуре. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ талмай. ТАСС-эй фотохронико.

Шэнэ номууд

Политическэ литературын гүрэнэй хэблэл иимэ номуудые гаргаба.

Ленин Октябриин үедэ. Дурасхаалнууд. 352 хуудаһатай. 100 мянган хэһэг тиражтай. Сэнгынь 6 түхэриг.

О. Лепешинская. Ильичтэй уулзалга. (Урданай большевигэй дурасхаал). 40 хуудаһатай, 150 мянган тиражтай. Сэнгынь 45 мүнгэн.

А. А. Андреев. Агуу ехэ Октябриин социалистическэ революцида большевигүүдэй парти, 41 хуудаһатай, 100 мянган хэһэг тиражтай. Сэнгынь 25 мүнгэн.

П. А. Чубиков. Октябриин революциин уласхоорондын удхашанар тухай В. И. Ленин юун гэжэ бэшээб. 40 хуудаһатай, 150 мянган хэһэг тиражтай. Сэнгынь 45 мүнгэн.

Я. М. Свердлов. Гурбан том номһоо бүридэһэн суглуулбари. Нэгэдэхи том. 396 хуудаһатай, 75 мянган хэһэг тиражтай. Сэнгынь 6 түхэриг 80 мүнгэн.

Нютаг бүриин һонин

☆ Воронежой совнархозой мэдэлдэ байдаг тоһо, сыр буйлуулдаг промышленностиин предприятинууд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал 1 мянган тонноор үлүү ехэ тоһо, сыр буйлуулан гаргагдаа. Мяха буйлуулдаг промышленностиин предприятинууд ноябриин 25-да Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур 400 тонно мяха, 870 тонно колбаса, 1185 мянган банка консервэ буйлуулан гаргаба.

☆ Витамин элбэгтэй загаһанай тоһон, кит загаһанай эльгэн шубуу үсхэбэрилдэг ажахынуудта ехээр хэрэглэгдэдэг боложо байна. Азов далайн эрьедэхи загаһанай комбинат энэ жэлдэ шубуу үсхэбэрилдэг совхозуудта, колхозуудай шубуунай фабрикануудта 200 тонно загаһанай тоһо, кит загаһанай эльгэ эльгээгээ.

☆ «Мянникү» гэжэ завод силикатна хирпиисэ гаргажа эхилбэ. Эстонидохи энэ завод баригдажа дүүрээд байхадаа сүүдхэ бүри 200 мянган хирпиисэ, силикатна томо блогуудые, руберойд, известко гэхэ мэтые элбэгээр бүтээн гаргадаг болохо юм.

МЖАЛТАТАЙГААР АЖАЛЛАХАШЬЕ, АЯТАЙГААР АМАРХАШЬЕ АРГА НҮХЭСЭЛ БИИ

гэжэ „Улаан Яруунын“ һаалишад мэдүүлнэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) «Улаан Ярууна» колхозой һаалишад Д. Базарова; Ц-Х. Доржиева, Ц. Намжилова.

М. Яковлевай фото.

һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ тэсын талаар Американ Холото Штадуудые ойрын жэлнүүдхүсэхэ тушаа манай арадай урпартиин табиһан зорилго бэелсэхэ хэрэгтэ «Улаан Ярууна» хозойхид өөрынгөө хубитые улалсажа байна. Гүрэн түрын ашанартай энэ зорилгые дүүрсэхын тулада адуу малайнгаа аг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хозой правлени (түрүүлэгшэнь эр Б. Ц. Цыдыпов), партийна анизаци (секретаринь нүхэр В. Белобородов) ехэхэн анхарал һина.

Колхоз доторхи бүхы арга божые хараадаа абажа, ажахын ын хараанай түсэб зохёоходоо, лай тоо толгой олон болгохоһоо на, 1960 ондо үнеэн бүриһөө литр һү һааха гэжэ эндэхид дэһэн байгаа. Нютагай үүлтэй үнеэдһээ нимэ ехэ һү һааха шэ бэрхэтэйшэгшье, орёошье хэ байһан юм. Юуб гэхэдэ, энэ тагай малай үүлтэр үшөөл муу, лэй үедэ үүлтэр һайжаруулха аар хүдэлмэриин хэдышье хэгэн байгаа һаань, нютагай жэжэ тэрэй үнеэд үшөөл олон байха. Гадна, «Улаан Ярууна» колой малай бэлшээриин болон шалангай газар юрэнхыдөө үбногоо муутай, шэмэ шанар бай гэжэ тоологдодог байгаа бэ.

Тэбэшье, олонийтэ колхознигуу хүсэ шадалые зүбөөр элсүүл, эдэбхи үүсхэлыень ёһотойгоор жээд байхадаа, колхозой правли, партийна организаци малай аг шэмые эрид дээшэлүүлжэ ша. Колхозой ажахые хүгжөөхэ һанжэлэй түсэбэй ёһоор, 1957 о үнеэн бүриһөө 1300 литр һү хаар хараалагдаһан байна. Бэшье, колхозой һаалишад энэ эбөө 200 литрээр үлүүлэн дүүрхэ, энэ жэлдэ 1500 литр һү һаади гэжэ дээшэлүүлэгдэһэн уялабаа һэн.

Мүнөө үедэ энэ колхозой малшад һан уялгаяа ямараар дүүргэжэ йнаб? Энэ оной ноябриин 20-ной ээгээр, колхозой һаалишад эн бүриһөө 1520 литр һү һаад байна. Жэлэй дүүрэтэр үнеэн иһөө хамта 1600 литр һүн һаагаар хараалагдана. Тиигэжэ ан-яруунынхид һү һаалгаар 0 онойнгоо түсэб мүнөө жэл ргэхэнь.

Тэрэнэй ашаар «Улаан Ярууна» хоз гүрэндэ уялгата ёһоор һү шааха, худалдаха түсэбөө саг зор соогоо амжалтатайгаар ргэжэ шадаба. Хэрбээ түсэбэй ор энэ жэлдэ 70300 литр һү гүдэ худалдаха байгаа һаа, му 269325 литр һү худал. Тиигэжэ түсэбөө 383,1 прот дүүргэбэ. Тэрэшэлэн гүрэндөө а тушааха ба худалдаха түсэколхоз мүн лэ дүүргээ. Мүнөө э 601 центнер мяхан тушаагд, 486 центнер худалдагдаад на.

Иимэ амжалта яажа туйлааб эдэ, колхозой правлени, партийэхин организаци һүүлэй 2—3 лэй туршада ниитын мал ажал жөөхын тулада эмхидхэлэй, итэ-политическэ хүдэлмэри горь ябуулаа. Энэ шухала хэрэгтэ мунистнуудай, комсомолшууй, бүхы колхознигуудай хүсэн эллэгдэһэн байгаа.

Нэн түрүүн малай байра болон ээл бэлдэлгэдэ онсо анхарал игдаһан байна. Үйлэдбэриин ранууд (үхэрэй, тугалай байха арнууд, тэдэнэй хоол бэлдэхэ нүүд, үнеэдэй түрэдэг гэр, һү шиндаха газар гэхэ мэтэ) тушаа эхэ болоо һаа, иимэ байна. Хээн жэлэй урда тээ «Улаан уна» колхозой эбэртэ бодо мал аад гаран газарта, бишыхан ртэнүүд боложо таһаранхай гаа һэн. Гадна, үхэр малай тиой байра гэхэдэ, үгы шахуу, ал хуушарһан хоёр-нэгэн ра байһан юм.

Колхозой правлениин, партийна анизациин үүсхэлээр үхэр малай олон тоото жэжэхэн гүүртэ хамтадхагдажа, һүнэй-товарна фермын томодхогдоһон гурбан гүүртэ байгуулагдаа. Эдэ гүүртэ Хэргэндэ, Мойһото, Наридха гэжэ газарнуудта эмхидхэгдэнхэй. Томодхогдоһон гүүртэнүүдэй һайниинь юуб гэхэдэ, мал ажалай хүшэр хүдэлмэрие механизацилжа, малшадай ажалые хүнгэдхэхэ болоод, зоотехническэ заабари зүбөөр дүүргэхэ тон ехэ арга боломжо бии болгоно.

Хэргэндэдэхи томодхогдоһон гүүртэ абажа харабал, тэндэ үнеэдэй типовой хоёр байра, тугалай типовой хоёр байра, үйлэдбэриин элдэб барилганууд, жэшээнь, малай тэжээл хадагалдаг склад, мүн тэжээл бэлдэдэг гэр, электростанци бии. Эдэ барилганууд бултадаа шэнэ. Мүн Мойһотын гүүртэдэ шэнээр баригдаһан үнеэдэй байра, һайнаар һэльбэн заһабарилһан үнеэдэй база, тугалай нэгэ база бэлдэгдэнхэй. Энэ колхоздо хамтадаа үхэрэй зургаан байра, тугалай 4 байра бии. Эдэ барилганууд һаамхай бүхы үнеэд болон тугалнуудые сүм хангажа шадана. Мүнөөшье малай байранууд шэнээр үшөөл баригдаһаар.

«Улаан Ярууна» колхозой хүтэлбэрилэгшэд малдаа тэжээл элбэг ехээр бэлдэхэ хэрэгтэ анхаралаа горьтойгоор хандуулна. Бүхы малдаа бардам хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлдэхын тула ехэхэн хүдэлмэри зунай сагта, намартаашье хэгдэһэн байна. Тиигэжэ бүхы дээрээ 1950 тонно шэмэтэ тэжээл, тэрэ тоодо 1850 тонно силос бэлдээ һэн. Дунда жэшээгээр бодоходо, үнеэн бүридэ 38,4 центнер силос хүртэнэ. Тиимэ болохолоороо нэгэ үнеэн үдэр бүри 18 килограмм силос нормотой болоно. Залуу мал (тугалнуудта) 2,4—7,2 килограмм силос эдихэ нормотой. Мүн 19047 центнер үбһэн, 18000 центнер зелёнко бэлдэгдэнхэй. Гадна, 10500 центнер солоомо бии. Зелёнко болон солоомые үбһэндэ оруулаад тоолоходо, колхоз бүхы дээрээ 44397 центнер үбһэтэй болоһон байна. Энэ тэжээлээ нормын ёһоор, тон наринаар хубаарилжа малдаа эдюулдэг. Тиихэ зуураа, үбһые хайша хэрэгээр, һаланаар гаргашалха ябадалтай эрид тэмсэнэ.

Колхоз силос бэлдэхын тулада томодхогдоһон гүүртэнүүдэйнгээ малай базануудай хажууда силосэй набтар башнинуудые бариһан байна. Жэшээнь, Хэргэндын гүүртэдэ 900 тонно силос багтаанхай. 10 набтар башни бэлдэгдэнхэй. Мойһотын гүүртэдэ 650 тонно силосэй 3 набтар башни, Наридхын гүүргэдэ 335 тонно силосэй 5 набтар башни бии.

Колхозой партийна организаци малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэхэ тухай асуудал хамтынгаа суглаан дээрэ хэды дахин хэлсэжэ, тусхай хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, тэдэнээ бодото дээрэнь бэелүүлһэн байха юм. Нэн түрүүн эдэбхитэй коммунистнуудые мал ажал дээрэ гаргаһан байна. Жэшээнь, коммунистнууд Цыпилма Ринчинова, Цыбик Бимбаева ба бусад һүнэй-товарна фермэдэ, коммунист Базардаша Баторов хониной-товарна фермэдэ ажаллахаар гаргагдаһан юм. Тэрэшэлэн хэдэн комсомол залуушуул мал ажалда гараа һэн. Мүнөө үедэ мал ажал дээрэ 16 коммунист, 9 комсомолшууд ажаллана. Тэдэнэй урда тодорхой зорилго табигданхай. Мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан коммунист бүхэн гансал өөрынгөө хэжэ байһан ажалай түлөө харюусаха бэшэ, харин гүүртэ фермын бүхы хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэхын, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Партийна организаци малшадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр ябуулна. Илангаяа һүнэй-товарна фермын һаалишадай амжалтатай ажал тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Американ Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн партиин уряада харюу болгон, «Улаан Ярууна» колхозой һаалишад ажалай амжалта туйлана. Жэшээнь, ноябриин 20-ной мэдээгээр, Цыжитханда Доржиева 2294 литр, Долгор Базарова 2264 литр, Цыремжит Цыренова 2068. литр, Цынжима Балданова 1976 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаад, колхоз соогоо, мүн бүхы Яруунынгаа аймаг соо түрүүлжэ ябана.

Мал зүбөөр харууһалха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ колхозой зоотехник нүхэр Ц. Э. Эрдыниев малшадта горьтойхон туһаламжа үзүүлдэг. Ехэ дүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ энэ зоотехник малдаа яажа үбһэ тэжээлынь буйлуулжа, нормын ёһоор эдюулхэ, түл яажа зүбөөр абаха, малай байрын температура ямар байлгаха, малай гарзалха болон түрахa ябадалые һэргылхэ тушаа ходоодоо заабари зүбшэл үгэжэ, өөрөө бүхы сагаа малшадай дунда үнгэргэдэг заншалтай юм. Энэ колхоздо үнеэдэй һубайралгые усадхаха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

Мал ажалай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байһан колхознигуудай культурно-ажаһуудалай эрилтые гүйсэд хангахын түлөө колхозой правлени, партийна эхин организаци яһала оролдодог. Дээрэ дурсагдаһан Хэргэндын гүүртые хараадшье үзэе. Нэгэ хэдыхэн жэлэй урда тээ эндэ шаргыншье гасуу хэхэ модон үгы, хүнды хооһон тала байһан юм. Харин мүнөө малшадай ёһотойл городок тогтонхой гэжэ яруунынхид хэлсэдэг. Үнэхөөрөөшье, Хэргэндэ нуурай эрьедэ, хуһа модоной захада, үзэсхэлэнтэ һайхан газарта хоёр-хоёр байратай малшадай байдаг найман гэр, культбаза, магазин, бани, электростанци, тоһо иилүүлдэг газар баригдажа, хашаагаар хүреэлэгдэнхэй. Гадна үйлэдбэриин хэдэ-хэдэн гэрнүүд, малай байранууд баригданхай. Үдэшэндөө Хэргэндын культбаза соо залуушуул ходоодоо дүүрэн байдаг, тэдэнэр сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга боломжотой. Культбазые даагша комсомолка Гармаханда Бадмаева «манай гүүртын залуушуул мүнөө зүжэг бэлдэжэ, малшадтаа харуулхаяа байна» гэжэ хөөрэнэ. Эндэ элидхэл, лекци хододоо уншагдадаг. Илангаяа зоотехник болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд малшадта элдэб заабари зүбшөөл үгэдэг. Үеүе болоод лэ малшадта кино харуулагдадаг байха юм.

—Һаяар Хэргэндынгээ культбазада «Малшадай үдэр» үнгэргэхэмнай. Тэндэ ноябрь һарынгаа ажалай дүн гаргажа, партийна организациин, колхозой правлениин дамжуулгын Улаан туг түрүү гүүртэдэ барюулхабди. Тэрэ үдэр колхозоймнай олонхи малшад тэндэ сутларжа, ажалайнгаа дүй дүршэл андалдахаһаа гадна, хүхюун сэнгэлигээр сагаа үнгэргэхэ юм,—гэжэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр И. В. Белобородов хөөрэнэ.

Малшад тухай халуун анхарал табигдадаг байһаниинь үшөө юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, малшадта үбэлэй сагта дулаан хубсаһан бэлдэгдэжэ үгтэнэ. Малшан бүхэндэ валенка, бээлэй, халаад мал адуулгашадта даха гэхэ мэтэ үгтэдэг байна.

Малшадые урмашуулхын тулада, жэшээнь, һааһан 1 литр һүнэйнь түлөө һаалишадта 10 мүнгэн түлэгдэдэг юм. Тиимэ болохолоороо, һаалишад юрэнхыдөө һарадаа 200—400 түхэриг мүнгэ абана. 1957 оной 10 һарын туршада һаалишадта 27 мянган түхэриг түлэгдөө. Мүн малайнгаа шэгнүүрые дээшэлүүлһэнэйнь түлөө энэ үе соо 1364 түхэриг малшадта үгтэһэн байна.

Иигэжэ «Улаан Ярууна» колхозой һаалишад һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е хүсэхэ бүгэдэарадай тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Д. ДУГАРОВ.
манай тусхай корр.

МАЛАА ҺАЙНААР ОНДО ОРУУЛЖА, АШАГ ШЭМЫЕНЬ БҮРИ ДЭЭШЭЛҮҮЛЭЭ!

☆ ☆

Жэшээ абамаар гахайшан

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүү гахайшан Мария Сергеевна Леонова ажал хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандажа, колхознигуудайнгаа дунда хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Леонова гахай үсхэбэрилхэдөө нилээдгүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ юм. Ороной түрүү гахайшадай арга дүршэлые хүдэлмэридөө хэрэглэжэ, улам бүри ашагтайгаар ажаллахые оролдодог.

Энэ жэлэй 10 һарын туршада даажа байһан эхэ гахай бүриһөө дунда зэргээр 14,5 поршоонхо абаа. Мүн бүхы хаража байһан гахайнуудһаа 190 поршоонхо абажа, бүрин бүтэнөөр ондо оруулаа гээшэ.

Иигээд декабрь һараһаа эхилжэ гахайнуудынь поршоонхолхо байна. Тэдэнэй байха байра түхеэрэгдэжэ, заһабарилагдажа, дулаалагданхай.

—Гахайн поршоонхолоод байхада хэбтэриинь ходо һэлгэжэ, хуурайлжа байха хэрэгтэй. Түрэһэн гахайнуудта элдэб талха тарыанай зүйл, турнепс кукурузын силос ехээр эдеэлүүлхэдэ, тэдэнэр поршоонхонуудаа һүөөрөө садхаасатай байдаг, —гэжэ нүхэр Леонова хөөрэнэ.

Олон поршоонхотой зарим гахайнуудай һү багатай байгаа һаань, поршоонхонуудтань үнеэнэй машиндагдаһан һү уулгадаг байха юм.

Мария Сергеевна поршоонхон удай эхэһээ гараһаар 10-аад хоноод байхада, тэбшэ соохоно бүлеэн уһа, һайса үльтиртэр бусалгаһан ороохо, бур шабар, модоной хөө, яһанай гурил гэхэ мэтые буйлуулжа, клеткэ соонь табижа үгэдэг.

Тиигэжэ поршоонхонуудаа шадаал һаа һайнаар харууһалжа, мяхалиг, тарган болгожо, шахажа, гүрэндөө тушаахын түлөө тэмсэнэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгатай танилсаад, коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөн дээрэ абтаһан Деклараци болон эб найрамдалай Манифестые Мария Леонова урма баяртайгаар шудална.

—Эдэ һайшаалта, угаа ехэ удхашанартай документнүүдээр зоригжон, ерэхэ жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 16-һаа үсөөн бэшэ поршоонхо абажа, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхэб. Эб найрамдалда дуратай дэлхэйн бүхы арад зоной амгалан тайбан, жаргалта ажабайдалай түлөө тэмсэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ үнэн сэхэ ажалаараа өөрынгөө хубитые оруулалсахаб,—гэжэ нүхэр Леонова мэдүүлнэ.

Ц. Бадлуев.

Залуу һаалишанай амжалта

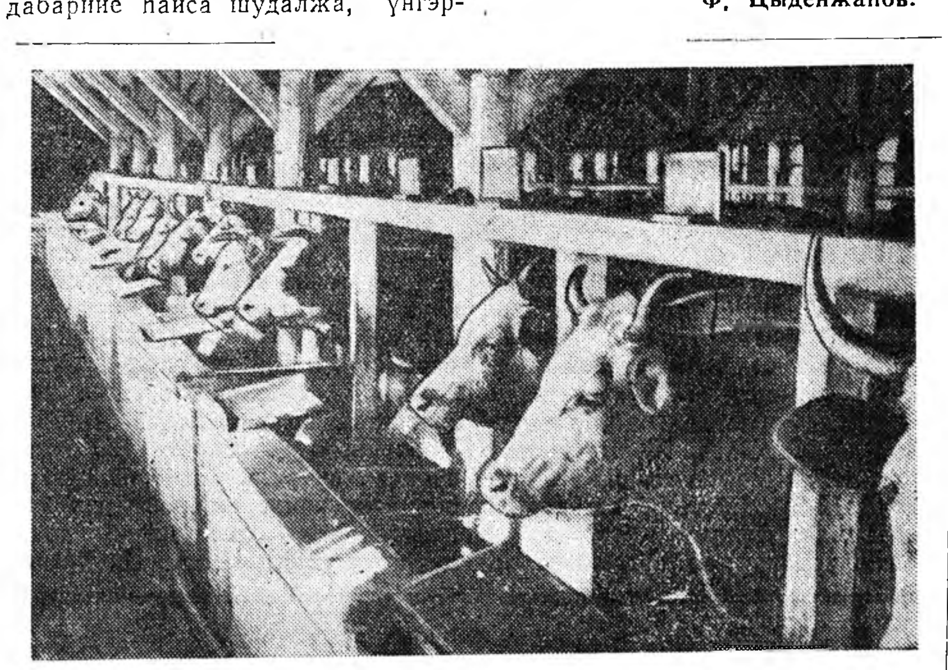
Закаменай аймагай «Коммунизм» колхоздо хоёрдохи жэлээ Шарлуу Самбуева һаалишанаар ажаллана.

Комсомолка нүхэр Самбуева даажа абаһан ажалдаа оролдосотой бэрхээр хандадаг, түрүү һаалишадай дүй дүршэлые халан абажа бэелүүлхые оролдожо ябадаг юм.

Һаалишан болоод байхадань ажал хүдэлмэридэнь элдэб бэрхэшээлнүүд дайралдадаг байгаа. Нүхэр Самбуева тэдэниие дабажа шадаа. Һаалишанай мэргэжэл шадабарие һайса шудалжа, үнгэрһэн 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө 2078 литр һү нүхэр Самбуева һаагаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгатай, мүн коммунистическэ хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Декларацитай, эб найрамдалай Манифесттэй ехэ баяр баясхалантайгаар танилсажа, ажахын жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 160—170 литр һү һааха уялга абаа.

Ф. Цыденжапов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурят-Монголой зооветинститудай һуралсалай туршалгын ажахын үнеэдэй байра соо.

М. Намжиловай фото.

☆

Хоёр ондоо байдалтай

Баргажанай аймагай колхозуудай адуу мал үбэлжөөндөө орожо, түбхинэнхэй. Колхозуудай малшад малайнгаа ашаг шэмые доошолуулхагүйн, шэнэ гараха түлөө бүрин бүтэнөөр абахын түлөө шармайн оролдоно.

«Гигант», «Большевик» XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд үбэлжэлгэеэ эмхитэй һайнаар ябуулжа байнхай. Жэшээнь, «Гигант» колхоз энэ жэлдэ үнеэн бүридөө 20 центнер бүдүүн, 8 тонно шэмэтэ тэжээл, 3 центнер таряа талханай зүйл хүртэхөөр бэлэдхээ. Эндэхид поли дээрэхи солоомоёо бултыень суглуулжа, 9000 центнер тэжээл соможо, зөөжэ абаа.

Малай тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри мүнөөшье үргэлжэлһөөр.

Энэ жэлдэ колхозой үнеэд бултадаа уяада байлгагдажа, тусхай рационоор эдеэлүүлэгдэнэ.

Һаалиин гүүртэнүүд тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэнүүдээр хүсэд хангагданхай. Үнеэд бултадаа кормушкануудсооһоо эдеэлүүлэгдэнэ. Гүүртын дал, хотонууд зайн галаар гэрэлтүүлэгдэнэ. Хоёр гүүртэдэнь автоуһалуури тодхогдоо. Үбэлэй ехэ хүйтэндэ үнеэд бүлеэн уһаар уһалагдаха аргатай болонхой.

Үшөө үбэлжэлгын эхилжэ байха үедэ гүүртэ, отарануудта дүршэлтэй малшад, коммунистнууд, комсомолшууд эльгээгдэһэн байна.

Колхозой түрүү һаалишад нүхэд Бубеева, Гаськова ба бусад үнеэн бүриһөө 1300 литр һү һаагаад байна.

Тиигэжэ гүрэндэ тушааха, худалдахаһаа гадуур үшөө 300 центнер мяха городой дэлгүүр дээрэ худалдаха аргатай юм.

Харин эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо тад ондоо байдал ушарна. Энэ колхозой гол һалбаринь мал ажал юм. Гэхэ зуура, малайнгаа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгүйгөөр ороод байна. Хонидойнь олонхи байра һайса заһабарилагдаагүй байһаар. Лугшахан гэжэ газарта баригдажа байгаа хониной хотон хоёрдохи жэлээ дууһагданагүй. Олон гүүртэ, отаранууд оройдоол 1—2 хоногой тэжээлээр хангагданхай.

Энэ жэлдэ колхоз бүдүүн тэжээлээр 40 процент, шэмэтэ тэжээлээр оройдоо 25 процент хангагдаһан байбашье, нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри хэгдэнэгүй.

Колхозой 100 толгой гахайн 70-ниинь дулаан байрагүй. Гахайн тэжээл буйлуулха, бэлдэхэ хэрэгсэл байхагүй, эдеэ бэлдэхэ гэршье үгы юм.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Устинов) иимэ байдалтайгаа мэдэжэ байгаад, юундэ һанаа амар һуунаб, яагаад үбэлые үнгэргэхэнь бэ?

Д. Гыргенов.

★ □ □ ★

АЙМАГАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ЮУН ГЭЖЭ ХӨӨРЭЛДӨӨБ

Ториин аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөнһөө

Һүүлшын дүрбэн жэл соо аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар нилээд алхам хэгдэһэн байна. Бургалтайн МТС-эй харьяата колхозууд орооһото культурануудай тарилгын бүхы талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр 11,2 центнер, тэрэ тоодо шэниисын талмайһаа гектарай 12,7 центнер ургаса хуряагаа. Тиихэдэ «Заветы Ильича», Ленинэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд бүри ехэ ургаса абаа.

Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 2 мянган шахуу литр һү һааһан аймагай түрүү һаалишад Медведева, Филиппова, Бадмаева, 100 эхэ хонин бүриһөө зуу, зуу гаран хурьга абаһан, ехэ нооһо хайшалһан хонишод Гармаев, Чагдуров, Замбалаев, Цыбикова болон бусад аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эрхим ажалаараа шалгарна.

Аймагай тарыан ажалай эрхим хүдэлмэрилэгшэд, малшадай үрэжэлтэ ажалай хажуугаар колхозуудай хүдэлмэридэ олон дутагдалнууд, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд бии байһаар. Энээн тухай зүблөөндэ хабаадагшад тодорхойгоор хөөрэлдөө.

Арга боломжын хаража үзэхэ болоо һаа, Ториин аймагай колхозуудта мал ажал үшөөл һулаар хүгжөөгдэнэ. Мал олоор гарзална, һубайрна. Тиигэжэ адуу малынь удаанаар үдэнэ. Бүхы малай тоодо эхэ малай тоо үсөөн. Мал ажалые хүгжөөлгэдэ ажалай түрүү арга шадабари һулаар хэрэглэгдэнэ. Зарим колхозуудта мал зүндөө ябаад ороондо ороно. Энэ ябадал малай һубайралгын гол шалтагаан болоно гэжэ зүблөөн дээрэ элидхэл хэһэн КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Марков хэлэбэ.

Малые типовой һайн байраар хангалга, мал ажалдахи хүдэлмэринүүдые оньһожоруулга хангалтагүй. Малда дутамаг тэжээл бэлдэгдэнэ. Тэрэнь зүбөөр буйлуулагдажа малда үгтэнэгүй. Энэ ушарһаа мал ажалай ашаг шэмэ бага. Илангаяа һү һаалга нэмээгдэнэгүй. Гүрэндэ һү тушааха, худалдаха түсэб дүүргэгдэбэшье һаа, һү абаха түсэбэй дүүргэлтэ хангалтагүй, арайхан гэжэ 65 процент болгогдоод байха юм. Үнеэн бүриһөө һү һаалгаар аймаг, республика дотороо һүүлшын һууринуудай нэгые эзэлнэ.

Зүблөөн дээрэ үгэ хэлэгшэд мал ажалые хүгжөөхэ талаар байһан горьтой дутагдалнуудые тэмдэглээ.

Ториин МТС-эй харьяата колхозуудта орооһо тарыанай ургасын үшөө бага байһан тухай тус МТС-эй главна агроном нүхэр Фомин хэлэбэ. Тэрэнэй шалтагаан хадаа агротехническэ наукын эрилтэнүүдые һулаар бэелүүлдэг дээрэһээ болоно гэбэ. Бүхы тарилгын оройдоо 18—20 процентнь пар дээрэ тариглана. Тиимэһээ ехэнхи тарилгань хабар хахалагдаһан газар дээрэ гэхэ гү, али нэгэл культура тэрэл газартаа таригдадаг байха юм. Гадна, тарилгын болзор ехээр һунаагдадаг, үтэгжүүлгэ хэрэглэгдэдэггүй байха юм. Мүн тарилгын талмайн оройдоо 16 процентнь хэрээһэлүүлэн хэгдэһэн байна. Буртаг үбһэнтэй, ургасын хоротон—зумбараатай тэмсэл эмхидхэгдэнэгүй гэгдээ. Тэрэнэй эсэстэ Ториин МТС-эй колхозууд энэ жэлдэ тарилгын бүхы талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр 6 центнер үлүүтэй тарыа абаһан байна.

«Улаан Бургалтай» колхозой комплексно бригадын бригадир нүхэр Цоктоев, Бургалтайн МТС-эй зоотехник Дамбаев, «Коммунизм» колхозой хонишон Климов, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой бригадир Мендиков болон бусад зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, мал ажал дээрэ хүдэлжэ байдаг түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай тогтоо. Тэдэнэр мүн энэ жэлэй малай үбэлжэлгые бэлэдхэл муутайгаар угтаһан баримтанууд тухай хэлэбэ.

Ториин аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүл ажахын 1957 оной хүдэлмэриин дүн болон 1958 ондо бэелүүлхэ зорилго тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхэдээ, ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һааха, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалха, 14000 центнер мяха абаха уялга абаба.

Н. Цыбенов.

АЙЛ БҮХЭНДЭ—ГАЗЕТЭ, ЖУРНАЛ

Шэнэ журнал

Партиин Центральна Комитедэй шиидхэбэриин ёһоор, «Правда» газетын редакци «Хүдэлмэришэн-таряашанай корреспондент» гэжэ журнал гаргадаг болоо. Энэ журнал һарадаа нэгэ удаа гараха. Газетэдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг худэлмэришэд, хүдөө бэшэгшэдтэ, энэ журнал ехэ туһа хүргэхэ үүргэтэй. Мүн аймагуудай газетэнүүдтэ, фабрика, заводуудай, колхозууд, совхозуудай хэблэмэл газетэнүүдтэ, ханын һонинуудта ехэ туһатай байха юм.

Хүдэлмэришэд, хүдөө бэшэгшэдэй хүдэлөөнэй шэнэ дэбжэлтэ гэһэн түрүү бэшэг, партийна организацинуудай найдамтай туһалагшад гэжэ КПСС-эй Башкириин обкомой секретарь нүхэр Нуриевай, хүдэлмэришэд, хүдөө бэшэгшэдэй эрхые советскэ хуули аршалдаг гэһэн СССР-эй Генеральна прокурор нүхэр Руденкын статьянууд, мүн зүбшэл болон бусад бэшэгүүд, газетын шэнжэлэл, ханын һониной дүй дүршэл тухай статьянууд энэ журналай түрүүшын номерто толилогдонхой. Мүн хүдэлмэришэд, хүдөө бэшэгшэдэй трибуна, газетэнүүдэй хуудаһануудһаа абтаһан һонинууд, советскэ хэблэлэй түүхэһээ статьянууд, редакцида ерэһэн бэшэгүүд, шоглоһон зурагууд, фельетон болон бусад бии байна.

Нүхэдүүд, манай газетые уншагшад, аймагай газетэнүүдэй, хэблэмэл газетэнүүдэй, ханын һонинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Мүнөө энэ журналда захил хэгдэжэ байна. Энээниие захижа уншахаяа бү мартагты.

Хэмжээ абажа байнабди

Ерэхэ жэлэй газетэ, журналнуудые захилга манай аймагта энэ оной октябриин нэгэнһээ эхилэнхэй. Аймагайнгаа ажалшадта газетэ, журнал олоор захюулха зорилгоор хэлхээ холбооной конторынхид, газетэ тарааха түлөөлэгшэд колхоз, МТС-үүдтэ гараа һэн. Мүнөө центральна газетэнүүд, журналнуудые, мүн «Бурят-Монгольская правда», «Красное Знамя» (аймагай газетэ) гэхэ мэтые тарааха түсэб дүүргэгдээд байна. Гэхэ зуура, бурят хэлэн дээрэ гарадаг газетэ, журнал аймагаймнай ажалшадай дунда тон муугаар тараагдажа байнхай.

Ноябриин 30-най мэдээгээр манай аймаг дотор «Бурят-Монголой үнэн» газетэ 360 хэһэг тараагдаад байба. Түсэбнай—600 хэһэг юм. Бурят хэлэн дээрэ гарадаг «Байгалай толон» журнал бүришье муугаар тараагдана.

Эдэ газетэ, журнал захюулха түсэбөө декабрь һара соо дүүргэхын тула зохихо хэмжээ абажа байнабди.

А. Казанцев,
хэлхээ холбооной Түнхэнэй аймагай конторын начальник.

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА ОШОХОНЬ

Бурят-Монголой гүрэнэй оперо ба балеэдэй театрын хатаршад Монгол Арадай Республика ошохонь. Эдэнэр түрүүшынгээ концерт Чайбалсан городто харуулха юм. Тэндэһээ сааша Монголой аймагууд, городуудаар ябаха юм.

«Жизель» гэжэ балет, концертнэ хоёр ондоо программа ахадүү арадта, ханинарта харуулха байна. Театрын баледэй артистнар бүгэдөөрөө ошохо. Тэдэнэй тоодо РСФСР-эй габьяата артистка Л. Сахьянова, БМАССР-эй габьяата артистнар Ц. Бадмаев, А. Тогоноева ба бусад оролсоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Б. Ямпиловай «Моргоон абгын ааша» гэжэ хүгжэмтэ шог-зүжэг соо харуулагдадаг басагадай хатар. 2. Артистнар Кондратьева Сысоев хоёр Шопенэй «Вальс» хатаржа байна.

А. Мантаевай фото ба текст.

Ш. БАДЛЫН

Арадай дуунай аялгаар

1.

Замбуулин гээшын захагүйш һаань,
Замаараа зурыгаа хэмэл одон.
Залуухан нүхэдэй олонш һаань,
Зангаараа илгараа нэгэ хүбүүн.

Огторгой гээшын оройгүйш һаань,
Орёолон зурыгаа хэмэл одон.
Омогтой нүхэдэй олонш һаань,
Ондоогоор харагдаа нэгэ хүбүүн.

2.

Уняартай, манатай огторгойгоор
Урилдан ниидээ одонууднай.
Ужамхан нютагайнгаа хойморoор
Ушаран сэнгээ нүхэдүүднай.

Үүлэтэй, манатай огторгойгоор
Үрдилдэн ниидэз одонууднай.
Үргэнхэн нютагайнгаа хойморoор
Үелэн сэнгээ нүхэдүүднай.

3.

Эмээлтэл мориноймгүйдэлдэ
Эридхэн дабаан ойртоно.
Эршэтэй одоноймгүйдэлдэ
Элдэбын мүшэд ойртоно.

Хазаартал мориноймгүйдэлдэ
Хадын дабаан ойртоно.
Харбаатай одоноймгүйдэлдэ
Коммунизм улам ойртоно.

24 хоногто 27 булга баряа

Агнууриин сезоной эхилһээр һара шахуу саг үнгэрөө. Энэ үе соо Зэдын ангуушад үнэтэ ан олоор барижа, ехэ амжалта туйлаа. Лубсан Гармаевай хүтэлбэрилдэг ангуушадай бригада 24 хоногто 27 булга, 280 хэрмэ барияд, һаяхан тайгаһаа бусаба. Тиин тэдэнэр аймпотребсоюзай бэлэдхэлэй конторoдо 15 мянга 174 түхэригтэ ангай арһа тушаагаа. Бригадын гэшүүд Л. Гармаев, Ж. В. Намсараев, Аюши Дабалаев, Д. Б. Гармаев, Ц. Д. Дабалаев хэдэн үдэр амарһанай һүүлээр һөөргөө ой тайгаа гараха юм. Хэлсээгээр хараалагдаһан түсэбөө 3—4 дахин үлүүлэн дүүргэхэбди гэжэ тэдэнэр мэдүүлнэ.

Николай Романович Тугаринов Советскэ Армида алба хэжэ байһанаа түрэл нютагтаа бусаад, агнууриада гараха гэжэ шиидэбэ. Энэ нүхэр ой тайгаһаа һайн олзотой бусаа. 20 хоногой туршада 3 булга, 251 хэрмэ, 2 һолонго барижа, 2462 түхэригэй арһа тушааба. Тиигэжэ сезонойнгоо даабариие 150 гаран процент дүүргээ. Николай Тугаринов агнууриин сезоной дүүрэтэр даалгабаряа үшөө 1,5—2 дахин дүүргэхэ уялга абаба. **А. Ткач.**

Энээн тухай уншаа гут?

Ойһоо ерэһэн айлшан

Ой тайга соо харгы барилга хэгдэжэ байба. Тайгын захын харгы зүбшан гаража ябаһан томо баабгайе хүдэлмэришэдэй нэгэн гэнтэ харажархёо. Тэрэнь хойноо гүлгэ дахуулһан эмэ баабгай байгаа. Хүнүүдэй хашхархые дуулаһан эмэ баабгай шэрэнги соо орожо, харагдахаяа болибо ха. Харин тэрэнэй гүлгэнинь хүнүүдһээ хоргодожо, үндэр нарһан дээрэ абиран гараба. Хүдэлмэришэд тэрэ нарһа.дороһоонь хюрөөдэжэ, аргааханаар унагаахадань, гүлгэн саашаа зугадан гүйшоо. Хүдэлмэришэд тэрээн дээрэ телогрейкэ хаяжа бараад, Ивдель город асарһан юм.

Ой тайгада байдаг энэ амитаниие ехэ болгохоо оролдон, тэдэ хүдэлмэришэд баабгайн гүлгые өөһэдтөө асарһан байгаа. Тэрэнь хүнүүдтэ бэлэхэнээр дадаад, тэдэнэй хүдэлмэрилжэ байһан цехтэ орожо, ажалыень һонирхон харадаг, хүнүүдтэй наадажа носолдодог болоо һэн. Хүдэлмэришэдэй барижа үгэһэн тусхай гэр соо Мишка үбэлжэһэн байна.

Тэрэ Мишка жэлэй туршада хүнүүдэй хажууда байба. Харин нэгэтэ «журам» эбдэһэнэйнь түлөө Мишкэдэ «зэмэ тохогдоһон» байгаа. Газаагуур ябажа ябатараа бухгалтериин нээлгэтэй сонхоор орожо, тэндэ һууһан басагадые айлгаад, ном, саарһа гэхэ мэтые обоорсоо. Тэрэнэйнь түлөө энэ заахан баабгайн хамарта түмэр сахариг угалжа, ута гэнжэдэ һуулгаһан байна. Тэрэнэй һүүлээршье абари зангынь ондоо болоогүй. Мишка урданайхяараал хүнүүдтэй наададаг, сухалдаха гээшые мэдэдэггүй байһаар.

М. Ропанов.

Краснотурьинск.

«Огонек» журналһаа абтаба.

Угаа томо хүн

1942 оной январиин хүйтэнэй үе. Фашистска булимтарагшадта намнуулжа, Большие Пети гэдэг тосхоной нэгэ землянка соо Вася Павлов гэжэ хүбүүн түрэһэн байна. Тэрэнэй эсэгэнь ороноо хамгаалалсан, фронт дээрэ тэмсэжэ ябаба.

Эхэ Александра Александровнань хүбүүтэй болоһондоо баярлабашье, энэмни нимэ хүшэр хүндэ сагта хүн боложо шадаха гү гэжэ һанаагаа ехээр зободог һэн.

Харин бишыхан Васянь хүйтэ нойтонһоо, үбшэ хабшанһаа айха гээшые мэдэдэггүй байгаа. Табадахи һарадаа Вася «үдэрөөр бэшэ, харин часаар» томо боложо эхилбэ. Бага үхибүүдэй үмдэдэг самса тэрээндэ недели болоод лэ багадажа захалаа. Жэл хахадтай байхадаа 32 килограмм болоо һэн.

Вася Павлов арбан зургаа наһа хүрэхэеэ байна (хоёр һара дутуу). Багашье наһатай һаа, угаа томо хүн болонхой. Бэеынь шэгнүүр 177 килограмм, үндэрынь 170 сантиметр, сээжынь үргэн 1 метр 37 сантиметр болоно.

Мүнөө Вася Павлов Славковско дунда һургуулиин 9-дэхи класста һурана. Ном уншаха тон дуратай. Һургуулиин наһа үшөө гүйсөөдүй байхадаа ном уншажа һураа һэн. Вася ходо гарама хурса ухаатай. Мүн наһан соогоо нэгэшье дахин үбдөөгүй, элүүр шамбай бэетэй юм.

«Комсомольская правдаһаа» абтаба.

Холбордойтой тэмсэбэ

Армавирай (Краснодар) ангуушан, загаһашан И. Я. Конюхов Кубань мүрэн соо томо холбордой загаһа хараһан байгаа. И. Я. Конюхов энэ холбордойн тархи руунь буудаад, тэрэнээ бариха гэжэ уһа руу оробо ха. Теэд. загаһаяа алажа шадаагүй. Тэрэ загаһан И. Я. Конюховые һүүлээрээ сохижо унагаагаа. Тиигэбэшье, нүхэр Конюхов бахардаагүй, томо гэгшын шулуу абаад, холбордойн тархи худар сохижо алаһан байна.

Энэ загаһанай утань хоёр метр, бэеынь шэгнүүр 75 килограмм байба.

«Советская Россия» газетэһээ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Арадай демократиин оронуудта

Польшын Арадай Республикын туг доро

ВАРШАВА. (ТАСС). Польшын Арадай Республикада худалдаа наймаанай флот хурдан түргөөр хүгжөөгдэнэ. Энэ флодой суднанууд Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй, Урда ба Хойто Америкын, Африка болон Европын портнуудта ошоод ерэдэг болонхой. Индитэй, Индонезитэй, Вьетнамай Демократическа Республикатай болон Хитадай Арадай Республикатай Польша хододоо уһан замаар харилсана. Мүн тэрэшэлэн Польшын суднанууд Советскэ Союзай олон портнуудта саг үргэлжэ ерэжэ байдаг юм.

Хэрбээ 1945 ондо Польшын худалдаа наймаанай флот 100 мянган тонно уһанай багтаамжатай оройдоол 25 суднатай байгаа һаа, 1956 ондо Польшын туг доро худалдаа наймаанай 80 шахуу судна тамаран ябаһан байна.

Жэл ерэхэ бүри ехэ ашаан суднануудаар шэрэгдэнэ. 1946 ондо худалдаа наймаанай суднанууд 500 мянган тонно ашаа шэрэһэн юм. Харин 1956 ондо тэдэнэр 2800 мянган тонно ашаа шэрэһэн байна.

Энэ жэлдэ Польшын Арадай Республикын худалдаа наймаанай флодто хамтадаа 13 шэнэ судна нэмэжэ ороо. Тус бүридөө 14 мянган тонно уһанай багтаамжатай «Дзержинский» болон «Касправы» гэжэ танккернууд тэрэ тоодо оролсоно.

КНДР-эй ажалшадай амжалта

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). КНДР-эй арадай ажахын элдэб һалбаринуудай предприятинууд түрүүшын табанжэлэй нэгэдэхи жэл болохо энэ оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Корейн түбэй телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, республикын хүнгэн промышленностиин предприятинууд 1957 онойнгоо үйлэдбэриин даалгабариие ноябриин 15 болотор үлүүлэн дүүргээд, нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 58 процентээр ехэ продукци орондоо нэмэжэ үгөө.

Жэлэй эсэс болотор 6 миллиард вон сэнтэй продукци бүтээхэ гэһэн уялга КНДР-эй хүнгэн промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэришэд, албахаагшад абаа.

Корей дотор эгээ томо шахтануудай нэгэн болохо «Аодзи» шахтын хүдэлмэришэд ноябриин 16 болотор энэ онойнгоо түсэбые үлүүлэн дүүргээд, бүхы нёдондо жэлэйхидэ орходоо 37 мянган тонноор ехэ нүүрһэ малтан абаһан байна. Урда Пхенан гэжэ провинциин хэдэн шахта, руднигуудай хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэбэ. Шахтёрнууд болон горнягууд дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абана.

Венгриин хамжаануудай гэшүүдэй олзо доход дээшэлнэ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Венгриин үйлэдбэриин хамжаануудта үнгэрһэн ажахын жэлэй дүнгүүд гаргагдажа, олзо доход ажалта үдэртэ хубаагдажа эхилбэ. Ороной үйлэдбэриин хамжаанууд үмсын ажалтанда орходоо нилээд ехэ ургаса энэ жэлдэ хуряагаа. Хамжаануудай гэшүүдэй олзо доход дээшэлнэ. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал энэ жэлдэ ажалта үдэртэ хүртэдэг олзо доход орон дотор дунда зэргээр 25—30 процентээр дээшэлһэн байна. Мүн ажалта үдэрэй үные жэлэй туршада хоёр дахин дээшэлүүлһэн хамжаанууд бии. Жэшээнь, Як гэжэ тосхондо (Ваш область) байдаг Кошудай нэрэмжэтэ хамжаанда нёдондо жэлдэ ажалта үдэр 28 форинтоор сэгнэгдэдэг байһан һаа, мүнөө жэлдэ 60 форинтоор сэгнэгдэдэг болоо.

Белград. (ФНРЮ). Ниислэл хотын Драматическа театр соо советскэ драматург Всеволод Ивановой «Бронепоезд 14—69» гэжэ зүжэг эгээ түрүүшын[...] табигдаба. Энэ зүжэгые зохёогшо уранзохёолшо Всеволод Иванов спектакль[...] байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Иванов (дундахинь) болон зүжэгтэ хабаадагшад хүн зон[...] амаршалгада харюусажа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Уругвайн компарти коммунистнууд болон социалистнуудай хүсыень нэгэдүүлхын түлөө тэмсэ[...]

МОНТЕВИДЕО, ноябриин 30. (ТАСС). Уругвайн коммунистическэ партиин гүйсэдхэхэ комитет Уругвайн социалистическэ партиин гүйсэдхэхэ комитедтэ хандажа, империализмда болон хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн, ажалшадай эрилтэнүүдые хангуулхын түлөө тэмсэхэдээ социалистнууд болон коммунистнуудай хүсые нэгэдүүл[...] гэжэ уряалба. Хоёр партиин хүсэ[...] нэгэдүүлхэдэнь, хүдэлмэришэн а[...]гиин нэгэдэл бэхижэхэ, мүн оро[...] дотор демократическа хубилалта[...]нуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэл[...] пролетариадай хүтэлбэрилхы үү[...]гэнь дээшэлхэ байна гэжэ компар[...]тиин хандалга соо онсолон тэмдэг[...]лэгдэнэ.

Франциин национальна суглаанда

ПАРИЖ, ноябриин 30. (ТАСС). Правительствода саашадаа этигэхэ гү гэһэн асуудалаар Франциин национальна суглаанда ноябриин 30-най һүни хоёр дахин голосовани болоо. Алжирай захиргаанай-политическэ байгуулалтын үндэһэ һуури тухай болон Алжирта бэелүүлэгдэхэ һунгуулиин хуулиин проектнүүдэй баталагдаал һаа, правительствомнай саашадаа байжа шадаха гэжэ Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Гайяр мэдүүлээ. Правительствые саашадаа байлгахын түлөө 269 хүн дуугаа үгэ[...] байна. Хоёрдохёо голосованиин б[...]лоходо 267 депутат правительств[...] түлөө дуугаа үгөө. Энэ хоёр го[...]сованиин үедэ правительство[...] эсэргүүгээр 200 депутат (комму[...]нистнууд, прогрессистнүүд, ради[...]калнуудай зариманинь—Мендес[...] Франсын тала баримталагша[...] «Эсэргүүсэлтын демократическа б[...]лон социалистическэ союзай» з[...]рим гэшүүд, тэрэшэлэн «Бэе даа[...]хай хэдэн республиканецууд» бо[...]пужадистнууд) голосовалаа.

США-да улам олон зон хүдэлмэригүй болоно

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 30. (ТАСС). Һүүлэй үедэ США-да улам олон зон хүдэлмэригүй боложо байна гэжэ хэблэл мэдээсэнэ.

Энэ оной намар Холбоото Штадуудай гол шухала промышленна центрнүүдэй олонхидонь хүдэлмэригүй хүнүүдэй тоо нилээд олошороо гэжэ США-гэй ажалай министерствын һаяхан толилогдоһон элидхэл соо хэлэгдэнэ. Машина бүтээлгын болон авиационно промышленностиин предприятинуудта илангаяа олон зон ажалгүй болон[...]хой.

Министерствын мэдээнүүдэ[...] ёһоор, ямаршье хүдэлмэригүй х[...]нүүдэй тоо октябрь һарада 2,5 мил[...]лион хүн болоһон байна. Энэнь[...] нёдондо жэлэй октябриинхида ор[...]ходоо 600 мянга шахуу хүнөө[...] олон. Ажалгүй хүнүүдэй тоо һаяа[...] бүри олошорхонь.

Пассажирска болон транспортна самолёдуудые Франци үсөөнөөр бүтээдэг болобо

ПАРИЖ, ноябриин 29. (ТАСС). Франциин авиационно промышленностиин предприятинуудта мүнөө үедэ пассажирска болон транспортна самолёдууд үсөөнөөр бүтээгдэдэг боложо, хэдэн зуун хүдэлмэришэд ажалгүй боложо байна. Курбевуа, Аньер (Сена департамент) болон бусад нютагуудтахи авиационно заводуудһаа һүүлэй үедэ олон хүдэлмэришэд ажалһаа гаргагдаа. Авиационно промышленностьда хүдэлдэг хүнүүдэй тоое [...] мянган хүнөөр хороохо гэжэ пре[...]приятинуудай эзэдэй шиидхэһэ[...] тухай зарим газетэнүүд мэдээсэн[...]

Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ[...] Алжирта ехэ гарзатай дай хэж[...] байһан Франци өөрынгөө граждан[...]ска авиациие хүгжөөхэ зөөригү[...] болобо. Франциин авиационно пр[...]мышленностиин гол түлэб сэрэг[...] захилнуудые бүтээнэ.

Президент Сукарнода добтолго хэгдэбэ

ДЖАКАРТА, ноябриин 30. (ТАСС). Джакартын радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, ноябриин 30-най үдэшэлэн Индонезиин республикын президент Сукарнын хүүгэдтэеэ һургуулиин вечер дээрэ һуужа байха үедэнь тэрээндэ добтолго хэгдээ.

Гарай гранатанууд хаягдажа, президентдэ ойрохоно тэһэрбэшье, тэрээндэ хоро хүргөөгүй. Тиихэдэ хажуудань байһан хэдэн хүнүү[...] алуулһан, шархатаһан байна.

Добтолго болоод хэдэн час [...] гэрһэнэй һүүлээр президент С[...]карно радиогоор үгэ хэлээ. Пр[...]зидент хохидогшодто гүнзэгы ш[...]налал мэдүүлээд, национальна н[...]гэдэлээ бэхижүүлхыень, республ[...]кын дайсад тушаа һэргымжэеэ д[...]шэлүүлхыень Индонезиин ар[...]зониие уряалаа.

Франциин сэрэгэй самолёт Марокко до бутаран унаа

ПАРИЖ, ноябриин 29. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Агадир гэжэ нютагһаа урдуур Мароккодо Франциин сэрэгэй транспортна самолёт ноябриин 29-дэ бутаран унаа. Самолёдой 5 жолоошон, мүн тэрээндэ һуу[...]жа ябаһан 4 хүн хосороо.

Этна вулкан орьёлон гаража байна

ПАРИЖ, ноябриин 30. (ТАСС). Франс Пресс агентствын Катаниһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, ноябриин 29-дэ Этна вулкан орьёлмо ехээр гаража эхилээ. Вулканай нүхэнһөө гараһан лава нэгэ үдэрэй туршада 2 километр урдажа, 2500 метр хэмжээнэй үндэр хүрэтэр бууһан байна. Гэбэшье, тэндэхи ойрын тосхонууд 700 метрын үндэртэ байдаг дээрэһээнь, орьёлон гаража бай[...]һан вулкан хүн зондо ехэ аюу[...] тохёолдуулнагүй. Вулканай яма[...]раар гаража байһые шэнжэлхы[...] тулада Катанидахи вулканогра[...]фиин институдай болон университе[...]дэй бүлэг эрдэмтэд тэндэнь ошоо.

Редакторай орлогш[...]
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37. отделов: партийной жизни. сельского хозяйства — 47-59. пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34-05. местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00597. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5739.